

بکارگیری سنجش از دور در شناسایی پتانسیل‌های پایین دست حوزه کرخه از دیدگاه توسعه کشاورزی

جلال عبداللہی، عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی یزد
محمد حسن رحیمیان، کارشناس مرکز ملی تحقیقات شوری

تلفن: ۰۳۵۱ ۷۲۱۲۴۱۴، نمابر: ۰۳۵۱ ۷۲۱۲۳۱۲، پست الکترونیکی: jaabdollahi@yahoo.com

چکیده

در تحقیق حاضر با هدف افزایش کمی و کیفی محصول و گسترش شبکه های آبیاری و زهکشی در اراضی پایین دست حوزه رودخانه کرخه و نیز با تکیه بر حفظ سلامت هورالعظیم به عنوان خروجی اصلی رودخانه کرخه، اقدام به شناسایی مناطق مستعد جهت سرمایه گذاری و توسعه کشاورزی منطقه شده است. بدین منظور با انجام طبقه بندی نظارت نشده تصاویر ماهواره ای لندست ETM⁺، کلاسهای مختلف کاربری اراضی در حدود یک میلیون هکتار از مناطق پایین دست حوزه رودخانه کرخه تشخیص داده شد. سپس با انجام بازدیدها و نمونه گیریهای صحرائی، تفسیر نهایی از منطقه مطالعاتی صورت پذیرفت. نتایج این تحقیق نشان می دهد که رفع مشکلات ماندابی و شوری در انتهای حوزه و خصوصاً دشت آزادگان، نیازمند برنامه ریزی در توسعه کمی و کیفی کشت در قسمتهای میانی و بالایی حوزه می باشد. این کار علاوه بر افزایش تولید در منطقه، باعث ایجاد توازن بین جریانات ورودی به اراضی پایین دست، تعادل نوسانات سطح ایستابی و افزایش سرعت تخلیه جریان آب به سمت هورالعظیم می گردد. این تحقیق نشان می دهد که گاهاً مستعد ترین خاکها جهت کشاورزی در مجاورت منبع عظیم آبی کرخه به صورت بایر رها شده اند که نیازمند برنامه ریزی می باشند.

کلید واژه ها: کرخه، هورالعظیم، پتانسیل یابی، سنجش از دور

۱- مقدمه

استان خوزستان با مساحتی بالغ بر ۶۴/۶۴۷ کیلومتر مربع دارای جمعیتی بالغ بر ۴/۵ میلیون نفر می باشد. این استان با دارا بودن مجموعه عوامل تولید از جمله وجود پنج رودخانه دائمی و پرآب کارون، کرخه، دز، زهره و جراحی و منابع آبی عظیمی همچون سدهای در حال احداث و تکمیل شده و وجود چشمه های آب در مناطق کوهستانی و نیز اراضی جلگه